

HANDEL EN NIJVERHEID

WAARONDER OOK: MARKTEN, AMBACHTEN, ACCIJNZEN, BELASTINGEN, OCTROOIEN EN PRIVILEGES, PACHTEN

Versie 27-6-2011

Onderstaand overzicht behoort tot het [project Waddenarchieven](#), dat wordt gefaciliteerd door de Waddenacademie (www.waddenacademie.knaw.nl).

Het overzicht is als volgt opgebouwd:

- Landelijke archieven
- Archieven in Noord-Holland
- Archieven in Friesland
- Archieven in Groningen

Heeft u vragen over het project of aanvullende informatie over archiefmateriaal betreffende het waddengebied, dan nodigen wij u uit om contact op te nemen met de Waddenacademie: tel. 058-2339032, e-mail: syds.wiersma@waddenacademie.knaw.nl

LANDELIJK		
NATIONAAL ARCHIEF		
Toegangsnr.	Archieven	Inhoud
1.01.47.27	Admiraliteitscolleges: Verzameling J. en P. van der Heim, 1492-1786	D. Handel, scheepvaart, visscherij, nijverheid a. Van de Republiek in het algemeen, nrs. 452-474. NB: Zie ook de nummers 50, 53, 54, 358, 487, 488, 489, 500, 501 - 457: Stukken betreffende de bezwaren van de Staten van Friesland tegen de resolutie der Staten-Generaal van 30 December 1751 tot schorsing van het reglement op den invoer van tonnevleesch en de belasting op van buitenslands

		ingevoerde boter, spek en levende varkens, 1752, 1 omslag
1.01.50	Stadhouderlijke Secretarie, 1600-1795	2. Stukken betreffende de handel van de Republiek, meer in het bijzonder verband houdende met de aan de stadhouder gedane opdracht om voorstellen te doen ter verbetering van de vervallen toestand van de handel 2.3 Verzameling verslagen en andere stukken betreffende de handel en nijverheid van de Republiek, waarvan de meeste gediend hebben bij de voorstellen van de stadhouder tot herstel van handel 2.3.1 Stukken betreffende de binnenlandse handel, nrs. 549-555 - 555: Staten van het aantal ponden kaas en wol jaarlijks gewogen op de wagen in de West-Friese steden en dorpen en op Texel en Wieringen, in de jaren 1781 – 1790, 1 omslag
1.08.11	Inventaris van het archief van de Nassause Domeinraad, (1218) 1581-1811 (1842)	C BESTUUR 1 Regelgeving, nrs. 1842-1863 - 1843: Stukken betreffende het verlenen van octrooien voor de exploitatie van de molens, 1629-1733, 1 omslag - 1850: Stukken betreffende de invoer en het brouwen van bier, 1703-1732, 1 omslag
2.04.07	Ministerie van Binnenlandse Zaken, Afdeling Waterstaat, 1814-1877	2. Periode 1820 - 1823 oktober 14 2.5. Zeewerken, ijsgang en overstromingen, calamiteuze polders in Zeeuws-Vlaanderen, provinciale werken en algemene zaken (commissaris J.F.J. Midderigh), nrs. 1169-1272 - 1270: Middelen tot bevordering van de bloei van Den Helder en het Nieuwediep, 1823 [dossier 259]
2.06.118	Centraal Bureau voor de Statistiek, (1882) 1899 - 1950	11.2 TECHNIEK - 612: Statistiek van de grootte en samenstelling van de Nederlandse Koopvaardijvloot - Correspondentie met de Centrale Commissie voor de Statistiek, 1933-1936, 1 dossier - 615: Statistiek van de grootte en de samenstelling van de Nederlandse koopvaardijvloot en van de scheepsrampen - Correspondentie met de Centrale Commissie voor de Statistiek, 1946-1947, 1 dossier
2.16.60.04	Ministerie van Waterstaat, Handel en Nijverheid, 1877-1905: Afdeling Handel en Nijverheid I, 1878-1905	I Geregistreerde stukken A Periode, 1878-1897 1. Rubrieksgewijs herordend verbaal, nrs. 1-368 - 54: Handel en scheepvaart, 1882-1884 en 1886-1887

		<ul style="list-style-type: none"> - 101-108: Kamers van Koophandel, 1878-1897 <p>II Niet geregistreerde stukken</p> <p>A Handel en Nijverheid, nrs. 723-727</p> <ul style="list-style-type: none"> - 727: Register van in Nederland werkzame fabrieken, systematisch-alfabetisch ingedeeld, 1902-1904, 1 pak <p>C Scheepvaart, nrs. 747-751</p> <ul style="list-style-type: none"> - 748: Statistiek der scheepvaart. Eerste gedeelte: Koopvaardijvloot, scheepvaartbeweging, bemanning, 1878-1879. Tweede gedeelte: Strandingen, schipbreuken en andere ongevallen, 1878-1880. Derde gedeelte: Vrachtvaart door Nederlandse schepen van vreemde havens op vreemde havens, 1879, 1881. Uitgave van het ministerie van Waterstaat, Handel en Nijverheid, 1878-1881, 1 pak
2.16.87.03	Ministerie van Verkeer en Waterstaat: Directoraat-Generaal van Scheepvaart (DGS), (1949) 1960-1971	<ul style="list-style-type: none"> - 25: De Nederlandse Zeescheepvaart, politiek en ontwikkeling, map I, 1960-1967 - 118-120: Bijdragen ten behoeve van diverse bladen betreffende de Nederlandse koopvaardij, map I-III, 1959-1967 - 121-125: Geschiedschrijving Nederlandse koopvaardij in oorlogstijd, map I-V, 1960-1971 - 129: Vereenvoudiging documentatie in de zeescheepvaart, 1959-1971 - 130-137: Vereenvoudigde documentatie in de zeescheepvaart / Facilitation in de I.M.C.O, map I-VIII, 1964-1971 - 145: Studie over de positie van de Nederlandse koopvaardij, map I, 1969 - 146: Studie over de positie van de Nederlandse koopvaardij, map II, 1969 - 149: Maatregelen ter herstructurering en modernisering van de gehele Nederlandse koopvaardij, map I, 1970-1971 - 150: Maatregelen ter herstructurering en modernisering van de gehele Nederlandse koopvaardij, map II, 1970-1971
2.16.87.04	Ministerie van Verkeer en Waterstaat: Directoraat-Generaal van Scheepvaart (DGS), (1966) 1972-1979 (1980)	<ul style="list-style-type: none"> - 22: Kustvaart / Werkgroep I en Werkgroep II, 1966-1968 - 23: Kustvaart in Nederland, 1969-1972 - 24-25: Kustvaart / Steunmaatregelen Nederlanse kleine handelsvaart, map I-II, 1971-1979 - 52-58: Maatregelen tot het behoud van de Nederlandse koopvaardij, map I-VI,

		<p>1972-1980</p> <ul style="list-style-type: none"> - 128-130: Verslagen over de werkzaamheden van de heer K.W.L. Bezemer inzake de geschiedschrijving van de Nederlandse koopvaardijvloot in de Tweede Wereldoorlog, map I-III, 1972-1978
3.19.54	Heerlijkheid Terschelling, 1322-1615	<p>B. Stukken betreffende het bestuur van de heerlijkheid</p> <p>a. Algemeen, nrs. 16-18</p> <ul style="list-style-type: none"> - 16: Akte van bescherming van graaf Willem VI van Holland, voor de inwoners van de heerlijkheid Terschelling, met toestemming om in Holland en Friesland handel te drijven, zolang de Friezen niet onderworpen zijn, 1405, 3 charters, aan elkaar gehecht. NB: met akten van bevestiging, 1479 en 1497 (reg. nrs. 2, 9, 10)
NOORD-HOLLAND		
NOORD-HOLLANDS ARCHIEF		
Toegangsnr.	Archieven	Inhoud
13	Gewestelijke Besturen in Noord-Holland, 1799-1810	<p>2.1.2. Archief van het departementaal bestuur van Texel, nrs. 44-202</p> <p>2.1.2.2. Aanhangsel, nrs. 197-202, o.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 200-201: Statistische opgaven van fabrieken en trafieken in het departement van Texel, met aantekeningen inzake <u>handel en scheepvaart</u>, enz, 1800-1801, 2 pakken
14	Departementaal Bestuur van de Zuiderzee te Amsterdam, 1811-1814	<p>2.2. Periode 11 februari 1811-16 november 1813 (ambtstermijn prefect de Celles)</p> <p>2.2.1. Stukken van algemene aard, nrs. 24-210, o.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 207: Verzoekschriften van diverse aard, soms vergezeld van daarop uitgebrachte adviezen, van gemeenten, de kamer van koophandel en van particulieren, nu en dan met gegevens over de slechte economische toestand, aangeboden aan Keizer Napoleon tijdens diens bezoek aan het departement van de Zuiderzee in oktober en aan de prefect ter afdoening doorgezonden, 1811, 1 omslag <p>2.2.2.07. Handel en nijverheid, nrs. 423-471</p> <ul style="list-style-type: none"> - 426: Rapport van de Kamer van Koophandel te Amsterdam over de scheepvaart- en handelsbetrekkingen van die stad met de andere Zuiderzeeplaatsen, 1811, 1 stuk - 428: Stukken betreffende de bevoorrading van de tot het departement behorende eilanden Marken, Texel, Urk en Wieringen, met graan en andere levensmiddelen, 1811-1812, 1 omslag

		<p>2.3. Periode 23 november 1813-27 september 1814 (ambtstermijnen commissaris(sen)-generaal respectievelijk van de leden van de raad bij het (vanaf 1 mei voormalig) commissariaatgeneraal)</p> <p>2.3.2. Stukken van bijzondere aard</p> <p>2.3.2.4. Handel en nijverheid, nrs. 767-768</p> <ul style="list-style-type: none"> - 767: Stukken betreffende handel, nijverheid en scheepvaart, 1813-1814, 1 omslag
176	Losse Aanwinsten, Collectie van, 1356-1983	<p>2.6. Handel en industrie</p> <p>2.6.1. Gewestelijk</p> <p>2.6.1.1. Holland</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1154: Plakkaat van Karel V betreffende de ambachten en neringen ten platten lande, 1531; auth. afschrift, 1570, 1 katern. NB: Aankoop auctie J.A. Alberdingh Thijm, 1890
355	Rijkswaterstaat Directie Noord-Holland, ingenieurs, arrondissementen, opzichters/dienstkringen, diensten, werken, 1811-1984	<p>1. Inleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> - 38. Handel en verkeer <p>2. Inventaris</p> <p>2.2. Arrondissementsarchieven (1807-) 1840-1974 (-1986)</p> <p>2.2.1. Arrondissement Alkmaar (1827-) 1840-1974 (-1986)</p> <p>2.2.1.2. Stukken betreffende bijzondere onderwerpen, nrs. 128-138, o.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 133: Stukken betreffende de bouw van de nieuwe Koopvaardersschutsluis in het Nieuwediep, 1849-1854, 1 pak
WESTFRIES ARCHIEF (HOORN)		
Toegangsnr.	Archieven	Inhoud
REGIONAAL ARCHIEF ALKMAAR		
Toegangsnr.	Archieven	Inhoud
WATERLANDS ARCHIEF (PURMEREND)		
Toegangsnr.	Archieven	Inhoud

FRYSLÂN

TRESOAR

Toegangsnr.	Archieven	Inhoud
1	Bestuur van de Saksische hertogen over Friesland	<p>3. Stukken uit het sächsisches hauptstaatsarchiv te Dresden</p> <p>3.3. Geheimes Archiv</p> <p>3.3.2. Frieszländische Sachen (Friese zaken)</p> <p>3.3.2.01. Generalia</p> <p>3.3.2.01.06. Frieszländische Sachen 1501-1504</p> <ul style="list-style-type: none"> - 451: Brief van Hugo von Leisnig aan George en Hendrik van Saksen waarin hij schrijft dat hij dringend geld nodig heeft voor de betaling van de soldaten op de versterkingen ("heuszern") en in het vlek Harlingen, alsmede voor de bouw aldaar. Voorts vraagt hij om enige raden en een kanselier, die hem in de moeilijke zaken kunnen bijstaan. De rebellen plunderen het land en beramen met steun van de Groningers soldaten aan te nemen. Hij kan hiertegen met zijn 300 soldaten te Harlingen geen weerstand bieden. <u>Zijn enige inkomsten heeft hij uit de accijnzen, die sinds hun invoering niet meer dan 1500 gulden hebben opgebracht. De ballingen hebben de accijnsmeester in Lemmer doodgeslagen en die te Kollum bijna gevangen genomen: verdere accijnzen zijn nauwelijks meer te verwachten.</u> Het kruit is slecht en de bussen zijn meest onbruikbaar Om verdere schade en het verlies dezer landen te voorkomen, moet hem geld en raden worden gestuurd. Gegeven te Franeker op 31 maart 1501. Expeditie, opgedrukt zegel is verloren gegaan. NB: Vpl: Loc. 8182, 1501-1504, fol. 30-31 en 35/3 (Berns, nr. 115, transcriptie in CK 6006). Opm: Het stuk is ingelegd in: inv.nr. 450 - 655: Akte waarbij hertog George van Saksen <u>de stad Franeker eeuwigdurend vrijstelt van alle accijns van vreemde en ingebrouwen bieren.</u> Van wijnen en laken dient men evenwel belasting te betalen aan de kamer tot een maximum van honderd goudgulden. Gegeven op 10 juli 1504. Afschrift. NB: Vpl: Loc. 8182, 1501-1504, fol. 336r; Expeditie op perkament, met uithangend zegel: Gemeentearchief van Franekeradeel: archieven van Franeker, inv.nr. 3. Ver: Telting, p. 3 nr. 9. Opm: Gedrukt bij GPCB, dl. II, 236. Winsemius, p. 396-400 <p>3.3.2.01.07. Frieszländische Sachen 1505-1509</p> <ul style="list-style-type: none"> - 695: Brief van de Friese regenten aan George van Saksen dat, alhoewel men uit

		<p>zijn schrijven aan Veit von Drachsdorf heeft vernomen dat nu er enige blokhuzen zijn gebouwd het aantal soldaten verminderd dient te worden, men met Veit von Drachsdorf overeen is gekomen om de soldaten nog niet te ontslaan, om op deze wijze te voorkomen dat zij in dienst worden genomen door de Stichtsers. <u>De hertog moet niet rekenen op de belastingen die op Jacobi opgebracht zullen worden, aangezien hiermee Hessel Martena en andere schuldeisers moeten worden betaald.</u> Voorts betreffende het maken van sluizen in het Bildt, dat meer dan 2000 goudgulden zal gaan kosten. Gegeven te Leeuwarden op 2 juli 1505. Met drie (waarschijnlijk) bijbehorende cedula's: De steden in het Sticht zijn van plan om de troepen van de hertog tot munitie op te zetten, hetgeen met geld verkomen kan worden (fol. 35) Betreffende dr. Hering, "den man doctor Friesze nennet", die wordt aanbevolen wegens zijn grote ervaring en zijn kennis van de Friese taal (fol. 36) Men heeft uit de brieven van de hertog aan Hugo von Leisnig en Cesar Pflug vernomen dat George op "fuglicher weysze" een oplossing wenst van de bezwaren die graaf Edzard heeft ingebracht inzake de betaling van zijn krijgsveld. Men heeft met instemming vernomen dat George een nieuwe regent naar Friesland zal sturen. Voorts betreffende Jarich Poppama. (fol. 37). Expeditie, opgedrukt zegel is verloren gegaan. NB: Vpl: Loc. 8182, 1505-1509, fol. 34-34/1 en 35-37 (Berns, nr. 303 (deels), transcriptie in CK 6007). Opm: Zie computerbestand</p> <ul style="list-style-type: none"> - 698: Friese regenten schrijven hertog George naar aanleiding van de banbrieven die hij aan Filips van Bourgondië en enige Utrechtse en Brabantse steden heeft gestuurd. Voorts betreffende het sturen van 4000 goudgulden wegens de oorlog, de 6000 gulden voor <u>de bedijking van het Bildt</u> waarvan de helft ontvangen is, de betaling van Thomas Beukelaar en de geldnood waarin Vijt van Drachsdorf met zijn soldaten verkeren. Wegens de vele regen is de oogst mislukt en zullen <u>de belastingen op Jacobi</u> moeilijk te innen zijn. Gegeven te Leeuwarden op 22 juli 1505. Expeditie, opgedrukt zegel is verloren gegaan. NB: Vpl: Loc. 8182, 1505-1509, fol. 42-42/1 (Berns, nr. 311, transcriptie in CK 6007) - 821: Herhaald <u>verbod van graaf Edzard aan de inwoners tussen de Eems en Gerkesbrug op de uitvoer van koren ten boete</u> van 50 goudgulden. Gegeven te Emden op 3 oktober 1507. Afschrift? NB: Vpl: Loc. 8182, 1505-1509, fol. 270-271 - 837: Brief van graaf Edzard, stadhouder, aan hertog George van Saksen, waarin
--	--	--

		<p>hij schrijft zijn vorige brief te hebben ontvangen betreffende de aanmaning aan de Ommelanders om hem hulde en eed te doen. Voorts schrijft hij over de <u>achterstallige belastingen</u> en vraagt of hij, <u>gezien de grote armoede in de gebieden vanwege de zware stormen</u>, dezelfde belastingen moet verordenen als die in de dorpen in Westfriesland. Gegeven te Aurich op 13 december 1508. Expeditie, opgedrukt zegel is verloren gegaan. NB: Vpl: Loc. 8182, 1505-1509, fol. 295. Opm: Zie ook: inv.nr. 874</p> <p>- 848: Brief van Hans Schenk van Tautenburg en andere raden in Westfriesland aan hertog George van Saksen naar aanleiding van diens schrijven van 15 april. Men is in onderhandeling over het maken van de dijken. Het herhaalde verzoek van Louw Donia, die vanwege zijn gevangenschap door de Groningers zijn goederen heeft moeten verpanden, om met het "uffgebott uber die kirche wnd das gerecht ... in keuffen zu gestehen" te mogen blijven na de dood van de stadhouder, opdat zijn armoede niet bekend wordt. De toestemming van hertog George inzake de koop van het huis te Kollum door grietman Sippe Mockema van de proost. Voor de meting van het Bildt zijn geen bekwame landmeters aanwezig. Het bericht van graaf Edzard dat de door de Groningers ingestelde tollen zijn afgeschaft. Seifert von Lüttichau heeft wegens zijn ziekte in Holland geen nieuws vernomen inzake de problemen over de goederen van een burger uit Amsterdam, welke zijn opgeslagen Franeker en Leeuwarden. Voor de benoeming van Frans Minnema, na "endung" van het Hofgerecht op 18 juni, is de toestemming van de hertog noodzakelijk. De toesturing van de rekening ("die rechnunge") aan de hertog. Voorst inzake "die kuchen" in Johan Ratallers rekening, de soldij van de soldaten op de versterkingen ("solde der hewser"), het tekort aan kogels voor het geschut: het model daarvoor ("die moedel zu den kloessen") was door de overleden stadhouder meegenomen, Margaretha van Oostenrijk en die van Antwerpen hebben enige soldaten "consentirt uff die von Groningen antzugreiffenn", inzake huisman Hera Bobinga en het Hofgerecht. <u>Van de aanvoerders op Weerdenbras en Weert Groningen heeft men vernomen dat graaf Edzard, vanwege "eyn grosz gemurmel unde widderville" tegen hem in de stad, heeft verboden om in de kloosters, dorpen en plaats en te brouwen, bakken, smeden of enig ander handwerk "uffm keuff treyben" zonder dat dit in Groningen wordt aangeboden.</u> Gegeven te Leeuwarden op 18 mei 1509. NB: Vpl: Loc. 8182, 1505-1509, fol. 308-</p>
--	--	---

		<p>310</p> <ul style="list-style-type: none"> - 870: Brief van George van Saksen aan de raden in Westfriesland. Hij heeft graaf Edzard geschreven een manier te vinden om <u>de belastingen in de Ommelanden</u> op te brengen, naar aanleiding van diens schrijven aan hem dat het geld uit de Ommelanden nog niet binnengekomen was. Hij is verbaasd over de verandering in de "verschreybung" aan Thomas Beukelaar en die van Wijngaarden; men moet zich aan zijn bevel houden. Betreffende de "axis meyster" en de door de strijd teruglopende accijnzen in de havens te Sloten en Lemmer. Inzake de procuratie moeten de priesters de arme man ontzien. Het bevalt George dat Seifert von Lüttichau het hofgerecht waarneemt na het overlijden van stadhouder, Heinrich von Stolberg. Betreffende de brief van hertog de Oudere van Brunswijk inzake de goederen te Stavoren. Het verzoek van Filips von der Does om uitstel van betaling te krijgen van de 600 gulden pacht vanwege de 100 morgen land die hij op het Bildt heeft. Hij heeft een brief van Filips Bulland ontvangen da t hij is ontslagen als kamerschrijver. Rentmeester Johan Rataller heeft zijn toestemming om iemand in de kamer aan te nemen. Gegeven te Dresden op 24 januari 1509. Concept. Zie verder computerbestand. NB: Vpl: Loc. 8182, 1505-1509, fol. 338-339; Afschrift: inv.nr. 1903. Opm: De brief is ook aan de stadhouder in Westfriesland gestuurd (inv.nr. 1902) <p>3.3.2.01.09. Frieszländische Sachen 1510-1514, nrs. 1020-1208</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1032: Brief van graaf Edzard aan hertog George van Saksen waarin hij stelt <u>dat de afgelopen jaren van de 8000 gulden belasting in de Ommelanden nauwelijks meer dan de helft binnen is gekomen. Nu echter de dijken zijn hersteld is hij persoonlijk met de standen een grondbelasting overeengekomen die meer dan 8000 gulden zal opbrengen.</u> Voorts wenst de ambtman [Snelger Houwerda?] het huis te Oterdum op te geven, dat bouwvallig was geworden nadat de sluis naast het huis gelegen door het watergeweld was vernield. Gegeven te Emden op 11 mei 1511. Expeditie, opgedrukt zegel is verloren gegaan. NB: Vpl: Loc. 8183, 1510-1514, fol. 25 - 1060: Brief van George van Saksen aan zijn stadhouder in Westfriesland Everwijn van Bentheim, over de toestand in Friesland. Het verblijf van zijn zoon hertog Johan in Friesland gaat om de aangegeven redenen niet door: "Wiewoll unns ganntz schwer ist ein lanndt so gar ane (=ohne?)allen nutz zu haben". Bij de
--	--	--

		<p>bouw van de sluizen moet hij zoveel mogelijk geld sparen. Het is zorgelijk dat <u>het Bildt zo weinig pacht</u> oplevert, aangezien hiervoor zoveel geld is uitgegeven. De kosten voor de soldaten die men nog in dienst heeft kunnen worden verminderd, omdat het gemakkelijk is om nieuwe soldaten aan te nemen. Verdere uitgaven voor het blokhuis Weerdenbras dienen alleen op zijn bevel te worden gedaan. Voorts was het George niet bekend dat proost Ulfert bij hem is geweest zonder opdracht van de stadhouder. Dat de drost te Coevorden het ontzet zelf moet betalen, aangezien hij de bevelen niet goed heeft opgevolgd, heeft zijn instemming. Hij vraagt of in Friesland het "grosser gebrech Muntzhalb en" op andere wijze is te lossen. Het zenden van een raad die met de toestand in Friesland bekend is gaat nog niet door wegens zijn bezoek aan de keizer. Met bijbehorend ceduur betreffende de abt van Dokkum. Gegeven te Dresden op 13 april 1512. Expeditie, opgedrukt zegel is verloren gegaan. NB: Vpl: Loc. 8183, 1510-1514, fol. 72-73</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1069: Brief van George van Saksen aan Everwijn van Bentheim. Aanwijzingen van de hertog aan zijn stadhouder in zake het bestuur in Friesland, o.a. betreffende: de opbrengst van de belastingen; de berechting van de personen die Kempe Rupert, Gerbrand Mockema en Gijlmar Josmans hebben mishandeld; een brief over de Friese privilegien; de opdracht om doctor Edzard gevangen te nemen; <u>de</u> bedijking van het land; het verzoek om nadere informatie over graaf Edzard; het toesturen van een kopie van de Registers van Aanbreng ("buch von allen renten"); de bouw aan het havenhoofd, de sluis en de en burcht te Harlingen; de <u>accijnzen</u>; het hofgerecht en Gerard Burman en Frans Minnema; de verdiensten van de procurator van het gerecht; het Bildt en Thomas Beukelaar; het voorzien van Schelken der Geysz "mit Grytteneyen oder andern nutzlichen dinsten; jonker Roelof van van Ewsum en Sneek; de instelling van een crimineel gerecht; de leengoederen der geestelijkheid; de grote onkosten voor de burcht te Franeker; he t niet bevestigen van Dokkum; de aanschaf van 2000 "harnasch unnd spiess" voor de versterkingen in Westfriesland; de verantwoording over "kuchen und keller" tijdens de afwezigheid van de stadhouder; de wens om naast kanselier en Seifert von Lüttichau "zu unnserm lieben son verordent" noch twee raden in het bestuur te hebben; enig geld voor George's zoon hertog Johan in Friesland; de onderhandelingen tussen de stadhouder en jonker Omken (van Jever); de
--	--	--

		<p>kontakten met de bisdommen Münster, Osnabrück en Utrecht en het voorkomen dat Coevorden in handen van graaf Edzard komt; <u>Peter Heyse, Ameland en het keizerlijk Kamergerecht</u>. Gegeven te Dresden 25 september 1512. Concept. NB: Vpl: Loc. 8183, 1510-1514, fol. 90-94/1</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1075: Brief van de raden van Westfriesland aan hertog George, waarin men schrijft dat <u>de 3 stuiver belasting</u> niets opbrengt wegens het algemene verzet daartegen. Het geld is moeilijk te vorderen, wil men geen opstand riskeren zoals onder hertog Albrecht. Hertog Hendrik van Brunswijk zal met zijn soldaten door het land van graaf Edzard trekken om de ongehoorzamen te straffen. Voorts betreffende de onbillijke heffingen die Idzardus Gravius de prelaten in Friesland oplegt. Gegeven te Leeuwarden op 4 oktober 1512. Expeditie, met opgedrukt zegel (los). NB: Vpl: Loc. 8183, 1510-1514, fol. 107 en 109/1 <p>3.3.2.01.10. Friesländische Sachen 1510-1520</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1243: Brief van hertog George aan graaf Hugo von Leisnig. Hij heeft zijn raden in Westfriesland opdracht gegeven om krijgsvolk, proviand, handbussen en een ton buskruit naar de haven van Norden of "Ochsenbalgen" te sturen. De graaf dient zich derhalve met zijn soldaten bij hem te voegen. Voorts moet er een oorlogsschip worden uitgerust om <u>de aanvoer van levensmiddelen over de Eems</u> te beletten. Hij heeft Hans von Grumbach naar hem toegestuurd. Gegeven te Haslaun op 12 februari 1514. Concept. NB: Vpl: Loc. 8183, 1510-1520, fol. 85-86 <p>3.3.2.01.11. Friesländische Sachen 1514-1515</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1531: Mededeling ("meynung") van hertog Georges raden in Holland, te weten Rudolf Schenck van Tautenburg, Seifert von Lüttichau, kanselier Simon von Reischach en Heinrich von Slenitz aan zijn raden in Friesland, Andries Pflug en Herman von Pagk. Na het afsluiten van de onderhandelingen te Middelburg 14 dagen geleden, wacht men op de schepen om, <u>veilig voor de Geldersen die 60 oorlogsschepen tussen Enkhuizen en Harlingen op zee hebben, met het geld en de stoffen ("gelde und tuch") naar Harlingen terug te kunnen keren</u>. Gegeven te Den Haag op 8 juni 1515. Afschrift. NB: Vpl: Loc. 8183, 1514-1515, fol. 344 <p>3.3.2.01.14. Friesländische Sachen, vol. 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1811: Overzicht van de <u>inkomsten uit Friesland</u> in een ongenoemd jaar aan jaarrenten, <u>accijnzen</u>, 21e penning, <u>het Bildt</u>, boeten en de rechtspraak, ten bedrage van 31185 gulden en 18 stuivers. Ongedateerd [na 1504]. NB: Vpl: Loc.
--	--	---

		<p>8184, Vol. II, fol. 152 en 157/2</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1812: <u>Overzicht van de opbrengsten van het Bildt</u>, ongeveer 3680 1/2 morgen groot die ieder gerekend worden op 5 gouden ort, waarvan de netto opbrengst voor de Friese kamer ("Friesische camer") 3663 en 3 ort bedraagt. Ongedateerd. (15 augustus 1506). NB: Vpl: Loc. 8184, Vol. II, fol. 153 en 157/1. Opm: Voor datering zie: inv.nr. 763 <p>3.3.2.05. Cammersachen (Rekenkamerzaken)</p> <p>3.3.2.05.2. <u>Ungefährliche Tax</u>, nrs. 1879-1894</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1878: Register van inkomsten en uitgaven in Friesland. Ongedateerd [1513-1514]. Origineel, niet bezegeld of gesigneerd. NB: Vpl: Loc. 8184, 1497-1509, fol. 1-7/1. Opm: Het stuk is te dateren: na 13-10-1506 (jaargeld Frederik van Egmond), na 27-10-1512 (Tiaart van Burmania benoemd tot raad hertog George), en voor 1514 (afkoop 21e penning). Zie ook het Landboek van Kempo van Martena (GPCB, dl. II, p. 77) waar in 1512 onder stadhouder Everwijn van Bentheim en als overlandse regenten Hans Schenk van Tautenburg, Seifert von Lüttichau, Bernard Metsch, Hans von Grumbach en Simon von Reischach worden genoemd <p>3.3.2.08. Copialia</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1912: Brief van George van Saksen aan de raden in Westfriesland, waarin hij hen prijst voor de ijver die zij opbrengen bij het herstel van de dijken. Voorts betreffende verschillende zaken: de brief van Lawe Donye over de goederen die hij moest verpanden, het huis te Kollum dat Sippe Menckema van de proost heeft gekocht, het sturen van twee landmeters om de opmeting van het Bildt te bespoedigen, de afschaffing van de "vorgenommene zcoll der vonn Groningen", dat in de keuken "nicht vill unutzes vorthann" moet worden, dat de soldij van de soldaten op de versterkingen niet mag stijgen, het herstel van de gebroken mortieren, <u>de toestemming van de heerschappen voor de koop van goederen</u>, Hera Bobinga, en het bevel van graaf Edzard inzake <u>de verkoop van goederen op de Groninger markt</u>. Gegeven te Dresden op 4 juni 1509. Afschrift. NB: Vpl: Loc. 8184, Copial 1508-1515, fol. 14v-15v <p>3.3.2.19. Regierung (Bestuur)</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2097: Brief van de regenten in Friesland aan hertog George van Saksen (naar aanleiding van zijn schrijven van 22 september), dat men verheugd is dat de hertog zonder problemen in Saksen is aangekomen. Men vraagt instructie over
--	--	---

		<p>een 29 tal punten. De dreiging van een opstand heeft men kunnen afwenden door de hoofdelingen bij zich te roepen. Alleen van Groningen vallen moeilijkheden te verwachten indien het bestand niet verlengd wordt. Voorts betreffende o.a. de achterstallige renten en de problemen van de grietmannen om de gelden te innen gezien de grote armoede onder het volk; de 21ste penning; <u>de jaarrente van de Harlingers</u>; het aannemen van de soldaten op de blokhuisen; wegens de ziekte van de rentmeester neemt Filips "die hendel der cammer" waar, de aanschaf van bouw materiaal voor de huizen te Leeuwarden, Harlingen en Aduarderzyl; het omsmelten van een kanon in twee kartouwen; het maken van kogels, schermen, raderen en buskruit voor het geschut; het traktement voor Gothard Ketler; het be richt van de grote tweedracht in de stad Groningen tussen de raad en het volk; betreffende de teruggave van het geschut van hertog Filips van Oostenrijk; betreffende het herstel van de schade aan de dijken te Harlingen; de noodzaak van het opmeten van de landerijen in verband met het innen van de belastingen; <u>betreffende het privilege van de Franekers en de inkomsten uit de accijnzen</u>; betreffende het appèl bij het overste gerecht en de onrechtmatigheden die daarbij gebeuren; het overbrengen van de archiefstukken ("alle alte hendel") van Harlingen naar Leeuwarden waar zij in de kist in de kanselarij gelegd zijn; betreffende de jaarrente van meester Klaas [von Lebenstein?]; de pondematen van Hessel Martena in het Bildt; de situatie op het blokhuis Weert Groningen gezien de verwachte aanval der Groningers. Ongedateerd [tussen 19 oktober en 11 november 1504]. Expeditie? (geen zegel). NB: Vpl: Loc. 8194, Regierung 1501, fol. 23-31 (Berns, nr. 436b, transcriptie in CK 6008). Opm: Het stuk is te dateren tussen 19 oktober en 11 november. Vermoedelijk voor 6 november toen het verdrag tussen de Saksers en Groningers te Gerkesklooster werd verlengd. Zie voorts: inv.nr. 2095 als antwoord van de hertog op deze brief. Zie ook: Theissen, 40-41</p> <p>3.3.2.21. Steuern (Belastingzaken), nrs. 2143-2165</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2143: <u>Overzicht van Johan Rataller van de accijnzen die in 1502-1503 in Friesland zullen worden opgebracht</u>. Overzicht van <u>de gelden die de accijnsmeesters</u> Balger te Workum, Saling [Liwezoon] te Dokkum, Filips te Franeker, Hawbitz te Sloten, Melcher Marschalck te Stavoren, Jorg Botel te Hindeloopen, Steffan te Kollum en voorts die in Lemmer, Stellingwerf, Schoterzyl, Harlingen, Makkum, Leeuwarden,
--	--	--

		<p>Oude Leye en in Haskervijfga over de periode ca. 3 augustus 1502 tot en met 25 juli 1503 aan de kamer hebben gegeven, met daarbij een schatting van het geld dat nog is af te dragen. Voorts een <u>overzicht van de bieraccijns</u> opgebracht in Menaldumadeel, Smallingerland, Barradeel, Bolsward en Sneek. Ongedateerd. NB: Vpl: Loc. 8194, 1502-1514, fol. 1-5 (Berns, nr. 430).</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2149: <u>Overzicht of register van de ingekomen belastingen - een beest- of landschot en accijnzen - uit de Ommelanden over de jaren 1506- 1513.</u> Aanvankelijk bedroeg deze 1 stuiver per beest en 4 stuivers voor een ton inlands bier en 6 stuivers voor een ton buitenlands bier. Vanwege <u>de grote watersnood na 1509</u> werden de belastingen tweemaal gewijzigd In 1509 werd iedere kerspel "up enen sekeren penningk" gezet. De verordening der gedeputeerden bepaalde in 1511 dat per gras, overeenkomstig de waarde van de grond, minstens een stuiver betaald moest worden. Ongedateerd [25 juli 1513?]. NB: Vpl: Loc. 8194, 1502-1514, fol. 16-113
2	<p>Collectie microfiches van stukken betreffende het bestuur van Friesland, (1498) 1524-1581 (1598), waarvan de originelen in het Algemeen Rijksarchief te Brussel berusten</p>	<p>Briefwisseling van de landvoogdes Margaretha van Parma met de stadhouder Arenberg, alsmede enkele brieven aan haar van het Hof van Friesland, Johan de Mepsche als luitenant-stadhouder van Stad en Lande en de drost van Lingen, hoofdzakelijk betreffende het verzet tegen de oprichting van de nieuwe bisdommen in Leeuwarden, Groningen en Deventer, verder betreffende militaire handelingen van het regeringsleger in Lingen, in Oost-Friesland, en elders in het tegenwoordige Duitsland, betreffende het geschil om het onderhoud van de Vijf delen zeedijken en betreffende enkele andere onderwerpen. Met bijlagen. 1564-1565. Fiche: Inv.nr. 291, ff.1-393 – inv.nrs. 214-234</p> <ul style="list-style-type: none"> - 222: Plakkaat uit 1564 betreffende het handelsverbod met Engelse of Emdense kooplieden. 1564. Fiche: Inv.nr. 291, f.97, f.121, f.123, f.124, f.129 - 234: Inventarisatie van de graanvoorraad in Friesland. 1565. Fiche: Inv.nr. 291, f.381, f.383, f.392 <p>Briefwisseling van de landvoogdes Margaretha van Parma met de stadhouder Arenberg en enkele andere correspondenten voornamelijk betreffende de maatregelen tegen het protestantisme in Friesland, Stad en Lande en Overijssel, en betreffende enkele andere onderwerpen. Met bijlagen. 1566 en zonder datum. Fiche: Inv.nr. 292, ff.1-436 – inv. 235-254, o.a.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - 239: Inventarisatie van de graanvoorraad in Friesland. 1566. Fiche: Inv.nr. 292, f.32 <p>Briefwisseling van de landvoogdes Margaretha van Parma met de stadhouder Arenberg, enkele bevelhebbers van het regeringsleger en enkele drosten, betreffende acties van opstandsgezinden in Friesland, in Stad en Lande, in Emden en elders buiten het ambtsgebied van de stadhouder en de reactie hierop van de centrale regering, betreffende de bestrijding van het protestantisme in de stad Leeuwarden, en betreffende enkele andere onderwerpen. Met bijlagen. 1567. Fiche: Inv.nr. 293, ff.1-490 – inv.nrs. 255-286</p> <ul style="list-style-type: none"> - 263: Behandeling van het verzoekschrift van Reyner Claeszoon, burgemeester van Harlingen, waarin hij om vrijbrieven vraagt voor zijn handelsmissie naar de landen rond de Oostzee. 1567. Fiche: Inv.nr. 293, f.96, f.98 <p>Briefwisseling van de landvoogd Alva met stadhouder Arenberg, kolonel Di Robles en de luitenant-stadhouders Zeger van Groesbeek (Friesland en Stad en Lande) en Johan de Mepsche (Stad en Lande), het Hof van Friesland en enkele andere correspondenten, hoofdzakelijk betreffende acties van de opstandsgezinden in Stad en Lande en Friesland en de verdediging hiertegen. Met bijlagen. 1568, 1569. Fiche: Inv.nr. 294, ff.1-468 – inv.nrs. 287-296, o.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 292: Illegale handel in Engelse waren met Emden door opstandsgezinden. 1569. Fiche: Inv.nr. 294, f.295 <p>Briefwisseling van de landvoogd Alva met de stadhouder Megen, kolonel Di Robles, de luitenant-stadhouder Johan de Mepsche (Stad en Lande), het Hof van Friesland, en het stadsbestuur van de stad Groningen en enkele andere correspondenten, hoofdzakelijk betreffende acties van de opstandsgezinden in Stad en Lande en Friesland en de verdediging hiertegen. Met bijlagen. 1570. Fiche: Inv.nr. 295, ff.1-359 – nrs. 297-313, o.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 298: Invallen van opstandsgezinden vanaf Nesserland (bij Emden) via de Waddenzee (het Vlie) in o.a. Friesland en verhandelen van buit in Emden, 1570. Fiche: Inv.nr. 295, f.1, f.7, f.9, f.11, f.21, f.25, f.34, f.38, f.46, f.63, f.132, f.134, f.332
--	--	---

		<p>Briefwisseling van de landvoogde(sse)n Maria van Hongarije, Margaretha van Parma en Don Juan, de Geheime Raad en de Raad van Financiën met gedeputeerden van Friesland, Stad en Lande, Overijssel en Lingen betreffende de voorwaarden waarop beden aan de centrale regering worden toegestaan en betreffende de hoogte van die beden. 1539-1577 en zonder datum. Fiche: Inv.nr. 741, ff.1-241 – inv.nrs. 402-413</p> <ul style="list-style-type: none"> - 404: Bezwaarschrift van de Staten van Friesland tegen de heffing van de honderdste penning op de uitvoer van Friese koopwaar als boter en kaas, èn brief over de behandeling hiervan door de landvoogdes. 1545. Fiche: Inv.nr. 741, f.18, f.19 <p>Stukken van en aan de landvoogdessen Margaretha van Oostenrijk en Maria van Hongarije betreffende overleg over de klachten van de Staten van Friesland, diverse onderwerpen het Hof van Friesland aangaande, enkele stukken betreffende Overijssel en Stad en Lande en diverse religieuze en andere onderwerpen. 1524-1555 en zonder datum. Fiche: Inv.nr. 1429.2, ff.1-99 – inv.nrs. 499-528</p> <ul style="list-style-type: none"> - 500: Lijst met namen van personen die geklaagd hebben dat zij, in strijd met het traktaat van 1524, te veel belasting moeten betalen. 1545. Fiche: Inv.nr. 1429.2, f.10. NB: Ontbreekt in Collectie Kopieën Elders Inv.nr. 6402 - 501: Verzoekschrift van de vrije edelen en heerschappen van Friesland om vrijstelling van de 21ste penning en de jaartax. 1545. Fiche: Inv.nr. 1429.2, f.14. NB: Ontbreekt in Collectie Kopieën Elders Inv.nr. 6402 - 502: Verzoekschrift van Syds Tjaarda, gedeputeerde van Friesland om vrijstelling van de jaartax en accijns voor de vrije edelen en heerschappen van Friesland. 1532. Fiche: Inv.nr. 1429.2, f.16. NB: Ontbreekt in Collectie Kopieën Elders Inv.nr. 6402. Zie Theissen (1907), p.414 (LvBL, nr.8) - 512: Overeenkomst tussen de commissarissen van de landsheer en de gedeputeerden van Friesland betreffende de vrijstelling van de jaartax voor de Friese edelen en heren die in de jaren 1515-1524 trouw waren aan Karel van Habsburg. 1532. Fiche: Inv.nr. 1429.2, f.31 - 524: Lijst van klachten van de Staten van Friesland waarop door de landsheer nog geen beslissing is genomen, o.a. over het muntwezen en het vergeven van beneficiën in Friesland. Zonder datum. Fiche: Inv.nr. 1429.2, f.93
--	--	--

		<p>Stukken betreffende de onderwerping van Friesland aan Karel V, betreffende de Friese privileges en betreffende de Staten van Friesland in ballingschap. 1521-1558, 1581-1582 en zonder datum. Fiche: Inv.nr. 1429.3, ff.1-302 – inv.nrs. 529-560</p> <ul style="list-style-type: none"> - 538-543: Zes stukken betreffende Friesland. 1521 en zonder datum. Nederlands. Fiche: Inv.nr. 1429.3, ff.13-19 <ul style="list-style-type: none"> • 540: Stukken betreffende de vordering van 3000 gulden van Jancko Douwama op de landsheer Karel V en de betaling daarvan uit de opbrengsten van Ezinge, Feerwerd en Garnwerd, drie dorpen in de Ommelanden. Zonder datum. Afschriften. Fiche: Inv.nr. 1429.3, f.15, f.16 - 544-558: Betreffende de Staten van Friesland <ul style="list-style-type: none"> • 552: Advies van commissarissen betreffende het geschil tussen de steden en het platteland van Friesland betreffende de privileges. Nederlands. Zonder datum. Fiche: Inv.nr. 1429.3, f.131. NB: In de tweede 19e-eeuwse inhoudsopgave is dit nummer 9 <p>Stukken betreffende de kerkelijke zaken in Friesland in het algemeen en betreffende de verbetering van de kwaliteit van de Friese geestelijkheid en de instructies voor de inquisitie in het bijzonder. 1551-1560 en zonder datum. Fiche: Inv.nr. 1430.1, ff.1-193 – inv.nrs. 561-607</p> <ul style="list-style-type: none"> - 609: Informatie betreffende de tolleren. Nederlands. 1537 okt.11. Fiche: Inv.nr. 1430.2, f.22 <p>Briefwisseling van de landvoogdessen Margaretha van Oostenrijk en Maria van Hongarije en de graaf van Hoogstraten, hoofd van Financiën, met stadhouder Toutenburg, het Hof van Friesland, alsmede met enige andere functionarissen in Friesland, vrijwel uitsluitend over Friese aangelegenheden, 1522-1542, en zonder datum. Met retroacta in afschrift, 1498, 1511, 1512, 1515, 1522-1523. Fiche: Inv.nrs. 1524-1533 – inv.nrs. 637-734</p> <ul style="list-style-type: none"> - 642: Ordonnantie betreffende de verhoging van de jaartax en van de accijnzen op bier wijn en laken, 1524. Afschrift zonder datum. Fiche: Inv.nr. 1524, f.67 - 648: Brieven van de stadhouder en het Hof van Friesland aan de landvoogdes over de publicatie van de ordonnantie op het muntwezen en de uitvoering daarvan in Friesland, 1527. Fiche: Inv.nr. 1524, f.111, f.135 - 674: Verzoekschrift aan de stadhouder over het muntwezen ingediend door het
--	--	---

		<p>stadsbestuur van Leeuwarden, mede namens de besturen van de steden Sneek, Bolsward, Harlingen, Workum, Hindeloopen, Sloten, Dokkum en IJlst. 1539. Met begeleidend schrijven van het Hof van Friesland, 1539. Fiche: Inv.nr. 1528, f.31, f.32</p> <p>Briefwisseling van de landvoogdes Maria van Hongarije met het Hof van Friesland, over diverse onderwerpen. 1539-1547. Fiche: Inv.nr. 1646.1, ff.8-287 – inv.nrs.755-783</p> <ul style="list-style-type: none"> - 758: Brief van het Hof van Friesland aan de landvoogdes, betreffende de plundering door Geldersen van de handelsschepen van Claes Albertsz. en Thonis Thyaertsz. Met kanttekeningen, 1542. Fiche: Inv.nr. 1646.1, f.34 - 763: Brief van de landvoogdes aan het Hof van Friesland, betreffende de heffing van de honderdste penning op alle handelsgoederen in Friesland, 1543. Fiche: Inv.nr. 1646.1, f.80 - 774: Brief van de landvoogdes aan het Hof van Friesland betreffende de heffing van de 100ste penning, 1545. Frans. Fiche: Inv.nr. 1646.1, f.196 - 778: Brief van de landvoogdes aan het Hof van Friesland betreffende het naleven van de ordonnantie op de uitvoer van tarwe, gerst, rogge en haver, 1546. Fiche: Inv.nr. 1646.1, f.229 <p>Briefwisseling van de landvoogdes Maria van Hongarije met het Hof van Friesland, over diverse onderwerpen. 1548-1555. Fiche: Inv.nr. 1646.2, ff.20-364 – inv.nrs. 784-822</p> <ul style="list-style-type: none"> - 810: De klachten betreffende het plakkaat over het uitvoeren van levensmiddelen zullen behandeld worden door de stadhouder, de raadsheer in de Geheime Raad Everard Nicolai en de landscommandant van Maastricht, zodra zij in Friesland zijn, 1552, 1553. Fiche: Inv.nr. 1646.2, f.261, f.264 - 811: De klachten betreffende de publikatie van het plakkaat over de geldwisselkoers van 1552 zullen behandeld worden door de stadhouder zodra hij terug is in Friesland, 1554. Fiche: Inv.nr. 1646.2, f.262, f.309, f.315, f.319 <p>Briefwisseling van de landvoogdes Margaretha van Parma en de landvoogden Alva, Requesens en Don Juan met het Hof van Friesland over diverse onderwerpen. 1564-1578. Fiche: Inv.nr. 1704-2, ff.1-398 – inv.nrs. 866-886</p> <ul style="list-style-type: none"> - 869: Verlenen en handhaven van octrooien, maken en handhaven van
--	--	--

		<p>prijzafspraken, het heffen van accijns op goederen en het uitvoeren van handelswaar, 1565-1576. Nederlands en Frans. Fiche: Inv.nr. 1704-2, f.48, f.61, f.63, f.207, f.230, f.342, f.343, f.344, f.346</p> <ul style="list-style-type: none"> - 883: Over het plakkaat op het muntweze, 1577. Fiche: Inv.nr. 1704-2, f.362 <p>Briefwisseling van landvoogd Emanuel Filibert van Savoye en landvoogdes Margaretha van Parma met de stadhouder Arenberg over diverse onderwerpen. 1556- 1563. Fiche: Inv.nr. 1731-1, ff.1-214 – inv.nrs. 888-908</p> <ul style="list-style-type: none"> - 896: Over de publicatie van het plakkaat op het graan. 1556. Fiche: Inv.nr. 1731-1, f.30 - 902: Reorganisatie van belastingstelsel dat uit 1511 stamt (register van de aanbrenge), 1559. Fiche: Inv.nr. 1731-1, f.138 - 905: Het openbaar maken van het plakkaat op het muntwezen, 1560. Fiche: Inv.nr. 1731-1, f.155, f.157, f.167, f.201 <p>Briefwisseling van landvoogdes Margaretha van Parma en landvoogd Alva met stadhouder Arenberg, over diverse onderwerpen. 1561-1568 en zonder datum. Fiche: Inv.nr. 1731-2, ff.1-243 – inv.nrs. 909-930</p> <ul style="list-style-type: none"> - 926: Publicatie en de handhaving van het plakkaat op het graan en de behoefte aan graan in Friesland, 1565. Frans. Fiche: Inv.nr. 1731-2, f.191, f.206, f.207 <p>Briefwisseling van de landvoogden Alva, Requesens en Don Juan met kolonel, later luitenant-stadhouder en vanaf 16 december 1573 stadhouder Di Robles, betreffende de politieke en militaire situatie in Stad en Lande en in Friesland, met name over bewegingen, bevoorrading en betaling van de regeringstroepen in de strijd tegen de opstandsgezinden. 1572-1577 en zonder datum. Fiche: Inv.nr. 1737-2, ff.26-388 – inv.nrs. 931-1019</p> <ul style="list-style-type: none"> - 962: Advies inzake een haringkoopman die zijn op Ameland verbeurdverklaarde haring claimt, 1573. Fiche: Inv.nr. 1737-2, f.95 - 963: Stukken betreffende het proces voor het Hof van Friesland tussen de Bremer koopman Hencke de Weler en een vendel Waalse soldaten onder bevel van de heer van Brisilie, inzake het verbeurdverklaren van een partij haring. Met bijlagen betreffende het verbod op het steunen van opstandsgezinden en
--	--	---

		<p>stukken betreffende de schadeloosstelling van de koopman, [1573]. Fiche: Inv.nr. 1737-2, f.95, f.99, f.101, f.103, f.105, f.108. NB: Fiche: Inv.nr. 1737-2, f.108 is in het Spaans geschreven</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1012: Di Robles meldt dat men in Friesland verbaasd is over het feit dat overtreders van het verbod op handel met de vijand niet vervolgd worden, 1575. Fiche: Inv.nr. 1737-2, f.329 <p>Briefwisseling van landvoogd Parma met het Hof van Friesland, dat in ballingschap in de stad Groningen verblijft, betreffende de jurisdictie van het Hof in Stad en Lande, enkele organisatorische kwesties, en enkele andere onderwerpen. 1581-1589. Fiche: Inv.nr. 1793-3, ff.1-13 – inv.nrs. 1020-1027</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1022: Accijnzen van Nieuwezijl, 1581. Frans. Fiche: Inv.nr. 1793-3, f.3 - 1024: Publicatie van het plakkaat op het muntwezen en over de jurisdictie van het Hof van Friesland dat in ballingschap verblijft in de stad Groningen, 1582. Fiche: Inv.nr. 1793-3, f.7 <p>Briefwisseling van de landvoogden Parma en Peter Ernst van Mansfeld met George van Westendorp, raadsheer in het Hof van Friesland in ballingschap en rentmeester in Friesland, Stad en Lande en Drenthe, met de luitenant-stadhouder van Stad en Lande en met het stadsbestuur van Groningen, voornamelijk over de economische, politieke en militaire situatie in de stad Groningen en in de Ommelanden, over de acties van opstandsgezinden in Friesland en over het offensief van Francisco Verdugo in Gelre, Overijssel en Drenthe, 1578-1592. Fiche: Inv.nr. 1798-3, ff.1-375 – inv.nrs. 1028-1040</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1028: Economische, politieke en militaire situatie in de stad Groningen en in de Ommelanden, [1578-1592]. Fiche: Inv.nr. 1798-3, passim <p>Briefwisseling van de landvoogd Parma met het Hof van Friesland in ballingschap, over de politieke en militaire situatie in de noordelijke gewesten, en over verzoeken om vrijbrieven voor Friese ingezetenen. 1578-1591. Fiche: Inv.nr. 1830-4, ff.1-31 – inv.nrs. 1042-1045</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1045: Verzoeken van het Hof van Friesland om vrijbrieven voor diverse personen in Friesland (schippers, handelaars en particulieren) om te reizen binnen en buiten de Nederlanden, zonder datum, 1588-1591. Frans. Fiche: Inv.nr. 1830-4,
--	--	--

		f.14, f.15, f.16, f.17
3	Staten van Friesland, voor 1580	<p>4. Archief van de Staten van Friesland Landdagen 1504 -1579</p> <p>4.30. Landdag van 1 juli 1545 te Leeuwarden</p> <p>4.30.3. Bijlagen</p> <ul style="list-style-type: none"> - 111: Beschikkingen van de Landvoogdes, waarbij zij vrijstelling verleent van de honderdste penning bij uitvoer van boter en kaas en bij invoer van goederen uit Holland, Zeeland en Brabant, in Friesland, 7 juli 1545. Afschriften, 1 stuk. NB: Aan te vragen als: Familiearchief Burmania-Eysinga, Toegang 320, inv. nr. 84. Gedrukt: Chbk. III, 75 <p>4.36. Landdag van 17 januari 1550 te Leeuwarden</p> <p>4.36.3. Bijlagen</p> <ul style="list-style-type: none"> - 149: Registers met stukken betreffende het conflict tussen de steden en het platteland over het verbod van handel en nijverheid op het platteland, 1550, 1554; afschriften, [18de eeuw]. NB: Zie voor het inventarisnummer: Toegang 5, Archief van de Staten 1580-1795, rubriek II.A.1. Zie ook volgns. 1301 en 1302 (inv. nrs. 890 en 891) <p>5. Archief van Gedeputeerde Staten van Friesland</p> <p>5.1. Stukken van algemene aard</p> <p>5.1.2. Minuten van uitgegane stukken</p> <ul style="list-style-type: none"> - 430: Antwoord van de Gedeputeerden van Friesland tot de Doleantiën op het rekest van Claes Hans en Jacob Jacobs als gemachtigden van de Steden, waarbij eerstgenoemden aantonen, dat er voor de Steden in het geheel geen aanleiding is om zich tegenover het platteland te beklagen ten opzichte van de opgelegde lasten, zoals de twee stuivers op de Floorerente en de omslagen van 2000 en 5000 guldens ter bestrijding van de zeeroverijen op de Friese kusten, 1569. Hierbij een afschrift van het verzoek van de bovengenoemde Gedeputeerden, dat het verzoek van de supplianten om uitstel van de omslag van de 2 stuivers op de Floorerente zal worden afgewezen en dat de omgeslagen onbetaalde penningen van de 5000 guldens op de onwilligen zullen worden verhaald en ter hand zullen worden gesteld aan de ontvanger Cammingha, 1570. Minuut, 1 stuk.

		<p>NB: Aan te vragen als: Staten vóór 1580, Toegang 3, inv. nr. 197. Chron. Reg., nr. 493</p> <p>5.1.3. Ingekomen stukken</p> <ul style="list-style-type: none"> - 523: Rekest van Sippe van Meckema en Kempo Tadema voor hen zelf en voor de andere ingezetenen van Kollumerland aan Gedeputeerde Staten van Friesland houdende het verzoek hun goederen vrij en onbelast door de Scholbalg en over het Wad te mogen voeren, 1562, 1 stuk. NB: Aan te vragen als: Coll. Gabbema, Toegang 343, inv. nr. 119. Gedrukt: Chbk. III, 578 - 524: Brief van de regering van Dokkum aan de Gedeputeerden en Volmachten van de Platte Landen van Friesland betreffende de heffing van het tonne- en bakengeld van de schepen, welke door de Scholbalg binnenlopen, 15 augustus 1562. Hierbij een desbetreffende voorlopige ordonnantie van het Hof van Friesland (in afschrift), 5 mei 1563, 2 stukken. NB: Aan te vragen als: Staten vóór 1580, Toegang 3, inv. nr. 273. Chron. Reg., nr. 408. Ontbreekt 1- 1-1982 - 579: Brief van Margaretha van der Marck, Gravin van Arenberg, aan de Staten van Friesland, houdende het verzoek om het graven van de binnenvaart of grift van de Zwarte sluis tot IJselham, die door wijlen haar man was begonnen, voort te zetten en te voltooien naar de Blesse en Slijenburg, opdat de scheepvaart van dit vaarwater, in plaats van de gevaarlijke Zuiderzee, 's winters zou kunnen gebruik maken, 16 mei 1577. Hierbij een commissie en instructie voor mr. Hendrick van Thill, Raad van de koning in Overijssel betreffende deze zaak en een verslag van hetgeen de schulten van Scherwolden en IJselham met mr. Hendrick van Thill en de Drost van Vollenhove naar aanleiding daarvan hebben besproken, 1577. 1 Origineel en 2 afschriften, 3 stukken. NB: Aan te vragen als: Staten vóór 1580, Toegang 3, inv. nr. 320. Chron. Reg., nr. 727. Gedrukt: Chbk. III, 1128 - 593: Brief van Hessel Aysma aan de Gedeputeerden van Friesland houdende mededeling van de ontvangst van de akte betreffende de vermindering van de impost op vreemd bier van zes en negen op drie gulden en over het uittrekken van soldaten uit Brussel tegen de vijand, 13 mei 1578, 1 stuk. NB: Aan te vragen als: Staten vóór 1580, Toegang 3, inv. nr. 332. Chron. Reg., nr. 814 - 621: Brief van de Volmachten van Haskervijfga (Haskerland) aan de Gedeputeerden van Friesland behelzende de mededeling, dat zij op aanschrijving
--	--	---

		<p>van de grietman Sibbe Piers een vergadering hebben gehouden om te beraadslagen over de impositie op de zijden lakenen en andere artikelen en dat zij dienaangaande hadden besloten zich te schikken naar het besluit van de Landdag van 1577, tenzij nog anders zou worden bepaald, 14 augustus 1578, 1 stuk. NB: Aan te vragen als: Staten vóór 1580, Toegang 3, inv. nr. 360. Chron. Reg., nr. 908</p> <p>5.1.4. Andere correspondentie Brieven, gewisseld tussen de Landvoogd en de Stadhouder van Friesland, waarvan afschriften zijn gezonden aan Gedeputeerde Staten, 1578 – inv. nrs. 777-784</p> <ul style="list-style-type: none"> - 778: Brief van Aartshertog Matthias van Oostenrijk aan de Graaf van Rennenberg, Stadhouder van Friesland, betreffende het in werking stellen van de Generale Middelen, de belastingen op de in- en uitvoer van alle koopmanschappen; op het dragen van zijden lakenen; op de huizen en landen en van de twee stuivers op elke ton bier, 20 april 1578. Afschrift, 1 stuk. NB: Aan te vragen als: Staten vóór 1580, Toegang 3, inv. nr. 479. Chron. Reg., nr. 788 <p>5.2. Stukken van verschillende aard</p> <p>5.2.08. Plakkaten en Ordonnanties</p> <ul style="list-style-type: none"> - 867: Ordonnantie op het tonnen- en bakengeld, 25 september 1562. Met begeleidend schrijven van de Stadhouder aan de grietman van Oostdongeradeel, bevattende het verzoek deze binnen zijn rechtsgebied te doen afkondigen, 1562. Afschriften, 2 stukken. NB: Aan te vragen als: Coll. Gabbema, Toegang 343, inv. nr. 119 - 868: Plakkaat behelzende een verbod van de handel op Engeland, 20 mei 1564. Afschrift, 1 stuk. NB: Aan te vragen als: Staten vóór 1580, Toegang 3, inv. nr. 531. Chron. Reg., nr. 414. Gedrukt: Chbk. III, 617 - 872: Nieuwe ordonnantie op de wagen in Friesland, z.j. [ca. 1580], 1 stuk. NB: Aan te vragen als: Coll. Gabbema, Toegang 343, inv. nr. 105 <p>5.2.09. Belastingen Stukken betreffende de protesten tegen de invoering van nieuwe accijnsen, imposten en tolleren, 1574. Afschriften – inv.nrs. 875-883</p> <ul style="list-style-type: none"> - 877: Protest van de inwoners van Friesland tegen de invoering van nieuwe
--	--	--

		<p>accijnsen, imposten en tollen, 26 juni 1574. 3 stukken (1 concept en 2 afschriften). NB: Aan te vragen als: Staten vóór 1580, Toegang 3, inv. nr. 539. Chron. Reg., nr. 637a, b en c</p> <ul style="list-style-type: none"> - 881: Tarief op de invoer in de Nederlanden van wijnen, bieren, vlees, zoute vis en haring alsmede van andere koopmanschappen, 1578, 1 stuk. NB: Aan te vragen als: Staten vóór 1580, Toegang 3, inv. nr. 543. Chron. Reg., nr. 756 <p>5.2.18. Botertonnen</p> <ul style="list-style-type: none"> - 974: Rekest van mr. Claes Hansz., Cornelis Fonck, mr. Gerbrant Walkema en Jacob Jacobsz., Gedeputeerden en Volmachten van de gemene Steden van Friesland, aan de Stadhouder, President en Raden, houdende het verzoek maatregelen te willen nemen, dat het gewicht van de botertonnen door de kuipers overeenkomstig de voorschriften wordt gemaakt. Hierbij twee attestaties gepasseerd door Burgemeesters, Schepenen, Raad en Secretaris van de stad Deventer omtrent het gewicht van de botertonnen aldaar, 23 november 1563. Afschriften, 1 stuk. NB: Aan te vragen als: Staten vóór 1580, Toegang 3, inv. nr. 595. Chron. Reg., nr. 409 <p>8. Stukken van verschillende herkomst</p> <p>8.5. Stukken behoord hebbende tot het archief van de stadhouder, president en raden</p> <p>8.5.5. Munt</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1234: "Rekenyng van de munte, die men meest in Vrieslandt vindt". Hierbij de commissie door Thomas Gramay, 's Keizers Raad en Generaalmeester van de munt, verleend aan iemand uit Dokkum om binnen deze stad alle verboden gouden en zilveren penningen te mogen wisselen, 10 april 1528. Afschrift, 1 stuk. NB: Aan te vragen als: Huisarchief Tjaardastate, Toegang 313, inv. nr. 543. Gedrukt: Chbk. II, 520, 521 <p>8.7. Stukken, behoord hebbende tot de Collectie Varia Staten</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1301: Vervolg van het proces tussen de steden en de Landen van Friesland, betreffende de ambachten, nering en koopmanschappen ten plattelande geschiedende, 1550-1554, 1 deel. NB: Aan te vragen als: Staten vóór 1580, Toegang 3, inv. nr. 890. Zie ook de stukken van de Landdag van 17 januari 1550. Voorheen Coll. Varia Staten, inv. nr. 46. - 1302: Antwoord van de Plattelanden op het rekest van de steden; debat van de
--	--	---

		<p>steden tegen de plattelanden, contra-debat van de landen tegen de steden; antwoord van de steden, 1554, 1 band. NB: Aan te vragen als: Staten vóór 1580, Toegang 3, inv. nr. 891. Zie ook de stukken van de Landdag van 17 januari 1550. Voorheen Coll. Varia Staten, inv. nr. 47</p>
8	Gewestelijke besturen in Friesland in de Franse tijd (BRF), 1795-1813 (1815)	<p>1. Gewestelijke Bestuursinstellingen van Friesland, 1795-1807</p> <p>1.4. Besturen en instellingen vanaf de omwenteling</p> <p>1.4.01. De provisionele representanten, de representanten, het provinciaal bestuur en het intermediair administratief bestuur</p> <p>1.4.01.2. Stukken betreffende bijzondere onderwerpen</p> <p>1.4.01.2.08. Handel en nijverheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - 289: Rapporten van de Commissie tot de Koophandel, Zeevaart en Fabrieken, 1795, 1796, 1 omslag - 290: Stukken betreffende de reglementering van de activiteiten van buitenlandse kooplieden, 1795, 1796, 1 omslag - 291: Rapport van de Commissie van Gedeputeerden met bijbehorende lijst van goud en zilversmeden in Friesland, 1798, 1 stuk <p>1.4.01.2.09. Voedselvoorziening</p> <ul style="list-style-type: none"> - 292: Resoluties van de Staten Generaal en enige provinciale overheden betreffende het aan banden leggen van de vrije handel in granen en aardappelen, 1795, 1 omslag - 296: Rapporten van verschillende commissies betreffende de schaarste van graan en aardappelen, 1795, 1796, 1 omslag <p>1.4.04. De commissie van gedeputeerden</p> <p>1.4.04.2. Stukken betreffende bijzondere onderwerpen</p> <p>1.4.04.2.04. Financiën en eigendommen</p> <p>1.4.04.2.04.3. Provinciale eigendommen</p> <ul style="list-style-type: none"> - 385: Stukken betreffende de verhuur van de tollén, visrechten en landerijen bij de (Dokkumer) Nieuwe Zijlen onder Engwierum, 1796, 1797, 1 omslag <p>1.4.04.2.05. Belastingen en heffingen</p> <p>1.4.04.2.05.1. Direkte belastingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - 403: Stukken betreffende de boedel van Duco van Haren, gewezen grietman en generale ontvanger van de floreenrente van Het Bildt, 1795, 1796, 1 omslag <p>1.4.04.2.05.2. Indirekte belastingen</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - 406: Missiven van het Comitté tot de Zaaken van de Marine, meest betreffende vrijdom van impost, 1795-1797, 1 omslag - 414: Kwartaalstaten van de opbrengst van de havenmiddelen, 1795, 1796, 1 omslag - 415: Kwartaalstaten van de opbrengst van het passagegeld, 1795 1798, 1 omslag <p>1.4.04.2.05.3. Heffingen, nrs. 416-426</p> <p>1.4.04.2.08. Handel en nijverheid, nrs. 507-509</p> <p>1.4.10. Het comitté van koophandel, zeevaart en fabrieken - Deze commissie had tot taak de ontwikkeling van bovengenoemde zaken. Van de activiteiten van de commissie is heel weinig schriftelijke neerslag te vinden. In het begin van 1796, toen veel Representanten op de vlucht sloegen, is de commissie min of meer doodgebloed. Men heeft toen geen verdere moeite gedaan haar nieuw leven in te blazen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 639: Ingekomen stukken, 1795, 1796, 1 omslag - 640: Voorwaarden voor de aanbesteding van de leverantie van runderen en schapen, [1795], 1 katern <p>1.6. Besturen en instellingen 1802-1807</p> <p>1.6.1. Het departementaal bestuur van Friesland</p> <p>1.6.1.2. Stukken betreffende bijzondere onderwerpen</p> <p>1.6.1.2.01. Organisatie</p> <ul style="list-style-type: none"> - 965: 'Commissie en instructieboek', register waarin 'commissies' (aanstellingsakten) en instructies voor ambtenaren, 'brieven van creatie' als notaris, 'octrooien' (vergunningen) voor fabrikanten en beurtschippers, 'octrooien' voor de heffing van plaatselijke belastingen, sluis en tolgelden, en reglementen voor waterschappen, 1802-1808, 1 deel <p>1.6.1.2.05. Belastingen en heffingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1018: Missiven van gemeentebesturen, met opgaven van de aantallen exemplaren van de Ordonnantie op de Binnenlandsche Last , Water , Plaisier en Passagegelden die benodigd zijn voor schippers en voerlieden, ingekomen naar aanleiding van de aanschrijving van 8 mei 1806 nr. 4, 1806, 1 omslag <p>1.6.2. De departementale gecommiteerden tot de 8 en 25 jarige heffingen, nrs. 1086-1087</p> <p>1.7. Financiële colleges 1795 1807</p> <p>1.7.1. De commissie van financiën e.a</p>
--	--	---

		<p>1.7.1.2. Stukken betreffende bijzondere onderwerpen</p> <p>1.7.1.2.05. Contrôle van rekenplichtige ambtenaren en instellingen</p> <p>1.7.1.2.05.4. Handel en nijverheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1307: Rekeningen van de Commissie van Koophandel, 1795, 1 omslag <p>1.7.1.2.06. Belastingen volgens het oude stelsel, nrs. 1326-2444</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1329: Staten van de opbrengst van de reële goedschatting over de jaren 1794 en 1795 in Westergo en Zevenwouden, en de steden Leeuwarden, Bolsward, Franeker, Sneek, Dokkum, Harlingen en Stavoren, 1794-1795, 1 omslag <p>1.7.1.2.06.05. De belasting op rijtuigen en plezierjachten</p> <p>Kohieren van de belasting op rijtuigen en plezierjachten, 1797-1803</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2295-2298: Het Bildt 1797, 1798, 1802, 1803 - 2315-2316: Harlingen 1798-1799, 2 stukken <p>2. Gewestelijke bestuursinstellingen van Friesland, 1807 1813 (1815)</p> <p>2.2. Divisie van politie en economie</p> <p>2.2.2. Stukken betreffende bijzondere onderwerpen</p> <p>2.2.2.11. Handel en nijverheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3118: Ingekomen missiven van de gemeentebesturen van Dokkum, Franeker, Harlingen, Leeuwarden en Sneek ten geleide van maandstaten van de marktprijzen van granen, hooi, stro en vlees, opgemaakt ten behoeve van de militaire foeragering, naar aanleiding van de circulaire van de landdrost van 1810 augustus 25 no. 4, 1810, 1 omslag - 3119: Ingekomen stukken van gemeentebesturen met opgave van de voornaamste kooplieden, ten behoeve van de inrichting van rechtbanken van koophandel, naar aanleiding van de circulaire van de landdrost van 1810 december 18 no. 5, 1810, 1 omslag <p>2.3. Stukken van algemene aard</p> <p>2.3.2. Stukken betreffende bijzondere onderwerpen</p> <p>2.3.2.3. Invordering en toezicht op de invordering van landelijke middelen</p> <p>2.3.2.3.1. Algemeen, nrs. 3424-3430</p> <p>2.3.2.3.2. Oude middelen, nrs. 3431-3433</p> <p>2.3.2.3.3. Verponding, nrs. 3434-3438</p> <p>2.3.2.3.4. Runderen, schapen en paarden, nr. 3439</p>
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - 3439: Staten van runderen, schapen en paarden, per arrondissement, met geleidemissiven van de ontvangers en een verzamelstaat, 1810, 1 omslag <p>2.3.2.3.5. Waag en rondemaat, nrs. 3440-3441</p> <p>2.3.2.3.6. Turf, nrs. 3442-3443</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3442-3443: Verzoekschriften van eigenaren van steenbakkerijen, zoutziederijen e.d. om restitutie van betaalde impost op de turf, 1807-1809. NB: Zie ook inv. nr. 3307 <p>2.3.2.3.7. Kleinzegel op akten en Patenten, nrs. 3444-3451</p> <p>2.3.2.3.8. Successie, nr. 3452</p> <p>2.3.2.3.9. Gouden en zilveren werken, nrs. 3453-3454</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3454: Lijst met afbeeldingen van de door de nieuwe keurkamers van gouden en zilveren werken in het Koninkrijk Holland gebruikte merken, [1807], gedrukt, 1 stuk <p>3. De Prefect van het Departement Friesland, 1811 1813</p> <p>3.01. Inleiding</p> <p>3.01.2. Divisie van administratie en plaatselijke belastingen</p> <p>3.01.2.2. Stukken betreffende bijzondere onderwerpen</p> <p>3.01.2.2.09. Nijverheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3788: Ingekomen stukken van de onderprefecten van de arrondissementen Heerenveen en Sneek en van de gemeentebesturen van Dokkum, Harlingen en Leeuwarden betreffende de oprichting van Kamers van koophandel, naar aanleiding van de circulaire van de prefect van 1811 maart 18 no. 8, 1811, 1 omslag <p>3.01.2.2.10. Handel</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3795: Weekstaten van de prijzen van granen en andere akkerbouwprodukten op de markt van Harlingen over 1811 maart april, 1811, 1 omslag - 3796-3800: Ingekomen missiven van de onderprefect van het arrondissement Heerenveen en van de gemeentebesturen c.q. maires van Dokkum, Franeker, Harlingen en Leeuwarden ten geleide van staten van de verkochte hoeveelheden en van de prijzen van verschillende akkerbouwprodukten op de markten van Gorredijk, Heerenveen en bovengenoemde steden, naar aanleiding van de circulaires van de prefect van 1811 mei 2 no. 2, 1812 mei 5 no. 1, november 2 no.
--	--	---

		<p>1239 en november 25 no. 1400, alsmede ten geleide van halfmaandelijke staten van de prijzen van de verschillende graansoorten en van hooi en stro op de markten van Dokkum, Franeker, Harlingen en Leeuwarden, opgemaakt ten behoeve van de militaire foeragering, naar aanleiding van de circulaire van de prefect van 1811 oktober 23 no. 39a (divisie van militaire zaken), 1811-1812</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3814: Ingekomen stukken van de onderprefect van het arrondissement Sneek en van de maires van Harlingen en Leeuwarden betreffende de oprichting van koopmansbeurzen, naar aanleiding van de circulaire van de prefect van 1811 april 3 no. 8, 1811, 1 omslag - 3817: Ingekomen stukken van de onderprefect van het arrondissement Sneek en van de maires van Dokkum, Franeker, Harlingen en Leeuwarden betreffende de oprichting van stedelijke bureaux van weging, meting, roeiing en peiling, naar aanleiding van de circulaire van de prefect van 1812 februari 18 no. 4, 1812, 1 omslag - 3820: Ingekomen missiven van het gemeentebestuur van Vlieland ten geleide van halfmaandelijke staten van in en uitgaande handelsschepen over 1811 mei augustus, 1811, 1 omslag - 3821: Ingekomen missiven van de maires van Harlingen, Lemmer, Stavoren en Workum en van de ontvanger van de douane in Dokkumer Nieuwe Zijlen ten geleide van halfmaandelijke staten van in en uitgaande handelsschepen over 1812 mei 1813 november, naar aanleiding van de circulaire van de prefect van 1812 mei 2 no. 2, 1812-1813, 1 pak. NB: De staten ontbreken <p>3.02. Divisie van Administratie en Plaatselijke Belastingen, 2e Bureau (Plaatselijke Belastingen), (1811), 1812 1813</p> <p>3.02.2. Stukken betreffende bijzondere onderwerpen</p> <p>3.02.2.1. Plaatselijke belastingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3953: Staten van de aan de steden Leeuwarden, Harlingen, Franeker, Dokkum, Sneek en Bolsward, alsmede van de aan de communes met meer dan 10.000 francs aan inkomsten toegestane heffingen voor de plaatselijke en armenoctrooien voor 1812,1812, 2 stukken. <p>Kohieren van de quotisatie ter dekking van de tekorten op de begrotingen voor 1812 en voor 1813 van plattelandscommunes met bevolkingskernen van minder dan 2000 inwoners, goedgekeurd door de prefect, c.q. de commissarissen generaal, c.q. de</p>
--	--	---

		<p>gouverneur, 1812-1814, met geleidemissiven van maires, 1812</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3958: Kohieren voor 1812 van de communes in het arrondissement Leeuwarden. NB: De kohieren van Huizum, Marssum, Oosterend, St. Annaparochie, St. Jacobiparochie, Terschelling, Vrouwenparochie en Wommels ontbreken - 3959: Kohieren voor 1813. NB: Ook de kohieren van Stavoren en IJlst zijn aanwezig; die van Ameland, St. Annaparochie, Arum, Bozum, Heeg, Huizum, St. Jacobiparochie, Jorwerd, Langweer, Lemmer, Marssum, Nijland, Oosterend, Rauwerd, Schiermonnikoog, Terschelling, Tjerkwerd, Vlieland, Vrouwenparochie, Witmarsum en Wommels ontbreken <p>3.04. Divisie van financiën en ordonnanciering</p> <p>3.04.2. Stukken betreffende bijzondere onderwerpen</p> <p>3.04.2.1. Belastingen</p> <p>3.04.2.1.5. Bezwaarschriften tegen belastingaanslagen; niet invorderbare posten</p> <p>Verzoekschriften van particulieren om ontheffing, vermindering, kwijtschelding of afslag van opgelegde belastingaanslagen over 1812-1813 met bijgevoegd rapporten van controleurs en de directeur van de directe belastingen en van onderprefecten, alsmede beschikkingen van de Raad van prefectuur, 1812-1814.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4230: Arrondissement Leeuwarden (352-400), 1812. NB: Blijkens de agenda zijn de nrs. 240-351 niet in behandeling genomen. Al deze verzoekschriften waren verzonden door inwoners van Schiermonnikoog <p>3.08. Stukken van de 'commissaire special' te Dokkum, later te Leeuwarden</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4364: Staat van de reders aan wie vergunning is verleend voor bevrachtingen met bestemming Engeland over 1812, alsmede minuut van deze staat, opgesteld door de commissaris van politie te Harlingen, 1812, 2 stukken <p>3.11. Stukken van de keurkamers van gouden en zilveren werken</p> <p>3.11.2. Dokkum</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4378: Register van de smeden van en handelaren in gouden en zilveren werken, 1807-1811, 1 deel <p>3.11.3. Harlingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4381: Reglement voor de keurkamer, [1807], 1 katern - 4382: Ingekomen stukken, 1807-1812, 1 omslag - 4383: Register van de smeden van en handelaren in gouden en zilveren werken, 1807-1812, 1 deel
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - 4384-4387: Registers van gekeurde gouden en zilveren werken, ingedeeld per smid c.q. handelaar, 1807-1811 - 4388: Akten waarbij smeden en handelaren verklaren bepaalde gouden en zilveren werken ter keuring te hebben afgegeven, 1807-1811, 1 pak - 4389: Kwitanties afgegeven door de ontvanger van het middel op de gouden en zilveren werken te Harlingen wegens betaalde impost door de smeden van en handelaren in gouden en zilveren werken, 1808-1811, duplicaten, 1 pak. NB: Bovengenoemde smeden en handelaren konden de ter keuring gebrachte werken tegen afgifte van deze duplicaten bij de keurkamer afhalen <p>4. De Kwartierdrossen e.a., 1807 1813 (1815)</p> <p>4.4. De Kwartierdrossen, c.q. Onderprefect, c.q. Commissaris van het Kwartier, c.q. Arrondissement Leeuwarden</p> <p>4.4.2. Periode 1813 juli 1814 oktober</p> <p>4.4.2.1. Divisie van administratie en plaatselijke belastingen, eerste bureau</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4699: Ingekomen missiven van de maires van Leeuwarden, Harlingen, Dokkum en Franeker ten geleide van tweewekelijkse staten van de verhandelde hoeveelheden en de gemiddelde marktprijzen van granen en brandstoffen, naar aanleiding van de circulaire van de prefect van 1811 mei 2 no. 2, november 11 no. 11, en 1813 augustus 2 no. 1266, 1813, 1 pak
11	Provinciaal Bestuur van Friesland, 1813-1922	<p>3.1. Provinciale Staten</p> <p>3.1.2. Inventaris</p> <p>3.1.2.3. Bij het archief bewaarde niet-archivalia</p> <ul style="list-style-type: none"> - 630: Registers van de oppervlakte aan bouwland en andere ongebouwde eigendommen in de Friese gemeenten, met aantekening van hun opbrengst en van de gemiddelde verkoopprijs van de produkten, ongedateerd, 1 omslag, ongedateerd <p>3.2. Gedeputeerde Staten, 1814-1918 - inleiding</p> <p>4. Inventaris</p> <p>4.2. Stukken betreffende bijzondere onderwerpen</p> <p>4.2.8. Handel en nijverheid</p> <p>4.2.8.1. Niet met name genoemde producten</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - 3633-3636: Staten van gegevens over de toestand van de Friese nijverheid ("Fabrieken en werkwinkels") per 31 dec. 1819, opgesteld op verzoek van de minister van Onderwijs, Nationale Nijverheid en Koloniën, 1820, 1 pak en 3 stukken <p>4.2.8.2. Met name genoemde producten – brood, granen, zaden, boter</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3652: Stukken betreffende het op verzoek van de minister van Binnenlandse Zaken nemen van maatregelen ter voorkoming van de verkoop van met giftige dolle kervel vermengd anijszaad, 1860- 1861, 1 omslag <p>6. Inventaris</p> <p>6.2. Stukken betreffende bijzondere onderwerpen</p> <p>6.2.3. Financiën</p> <p>6.2.3.2. Gemeenten</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4400-4621: Rekeningen van gemeenteontvangers, 1879-1919, 190 pakken, 32 delen <ul style="list-style-type: none"> • 4409-4411: Ameland • 4422-4424: Het Bildt • 4438-4447: Dokkum • 4452-4454: Ferwerderadeel • 4455-4459: Franeker • 4460-4463: Franekeradeel • 4468-4470: Harlingen • 4491-4493: Kollumerland c.a. • 4508-4510: Oostdongeradeel • 4527-4529: Schiermonnikoog • 4588-4596: Westdongeradeel • 4605-4607: Wonseradeel <p>6.2.4. Belastingen en retributies, nrs. 4622-4629</p> <p>6.2.9. Handel en nijverheid</p> <p>6.2.9.1. Niet met name genoemde produkten, nrs. 5715-5718</p> <p>6.2.9.2. Met name genoemde produkten, nrs. 5719-5733 – honing, boter, electriciteitsvoorziening</p>
--	--	---

		<p>10. Bijlagen Bijlage 2. Beknopte analyse van de inhoud van de gemeente- verslagen (inv.nrs. 1893-1968, 4110-4200)</p> <p>XII. Nijverheid, handel en scheepvaart (a). Kamers van Koophandel en Fabrieken (b). Nijverheid - Fabrieksnijverheid en ambachten (c). Handel en scheepvaart - Binnen- en buitenlandse handel - In- en uitgeklaarde schepen in zeehavens - Scheepswerven</p> <p>12. Inventaris 12.1. Commissarissen-generaal, sinds 1814 gouverneur, sinds 1850 commissaris des konings (der koningin): hoofdarchief 12.1.2. Inventaris 12.1.2.2. Stukken betreffende bijzondere onderwerpen 12.1.2.2.9. Handel en nijverheid - 9471-9475: Registers van de gemiddelde verkoopprijs van op markten aangevoerde granen, kaas, aardappelen, brood, vlees, sterke drank, hooi, stro, hout, steenkool, turf, zaden en olie, 1816, 1823, 1830, 1831, 1833, 5 delen - 9478: Stukken betreffende het op verzoek van de minister van Binnenlandsse Zaken verzamelen van gegevens over de in de provincie bestaande fabrieken en bedrijven, 1843-1853, 1 omslag 12.1.2.2.10. Gebruik van bodem en dieren - 9482: Staat van de opbrengst in gewicht van de oogst aan tarwe, rogge, gerst, haver, erwten, bonen en koolzaad in de gemeente Het Bildt, vermeldende per gewas de oppervlakte aan ingezaaide percelen, 1861, opgemaakt 1862, 1 stuk. NB: Uit Handschriftencollectie Provinciale Bibliotheek, HS. 843</p> <p>12.3. Griffier der staten 12.3.2. Inventaris 12.3.2.2. Stukken betreffende bijzondere onderwerpen</p>
--	--	---

		12.3.2.2.7. Handel en nijverheid - 9947: Stukken betreffende de oprichting van een exportslachterij in Harlingen, (ca. 1900), 1 omslag
12-03	Provinciale Planologische Dienst in Friesland	6.2. Industrie, dienstverlening en handel - 381: Stukken betreffende nijverheid en handel, 1973-1985, 1 omslag
STREEKARCHIVARIAAT NOORDOOST-FRIESLAND GEMEENTE DONGERADEEL		
Toegangsnr.	Archieven	Inhoud
GRONINGEN		
GRONINGER ARCHIEVEN		
Toegangsnr.	Archieven	Inhoud
38	Rijkshavenbedrijf Delfzijl, 1897 - 1957	Bijlage 2: Lijst van aanwezige boeken, o.a. - Statistiek der zeescheepvaart, uitgegeven door het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid; 1877-1929 - Statistiek van de samenstelling der Nederlandsche Koopvaardijvloot en van scheepsrampen (voorheen statistiek van de zeescheepvaart), uitgegeven door het Departement van Waterstaat; 1931-1938; 1947-1951 - Maandstatistieken van de in-, uit- en doorvoer per goederensoort. Centraal Bureau voor de Statistiek. 1929 (I en II); 1930-1939 (II); 1945; 1948 (II); 1949 (I en II); 1950
		-

